

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: A bajai utcával szemközt Falezlone-fele ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, közlések és minden általános közlések.</p>	<p>Felelős szerkesztő: DR. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>Előfizetési árak: Égész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt Nepostánknak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1 50 Egyes szám ára 10 kr.</p>
--	--	--

Liberális nagygyűlés.

A kötelező polgári házasságnak vérmesebb természetű hívei szabadelvű nagygyűlést terveznek f. hó 4-én Budapesten, hogy ország-világ előtt demonstrálják lelkesedésüket a most országgyűlési tárgyalás alatt levő kormányjavaslatokért. Mint föltétlen és őszinte hívei a kötelező polgári házasság intézményének, csak örömmel veszünk tudomást minden olyan társadalmi mozgalomról, amely a miennkel azonos politikai felfogásnak propagálását vagy manifestációját czélozza; és ebből a szempontból örömdetes jelenségnek tekintjük a hazai közvélemény minden oly megnyilatkozását, amely a szabadelvű eszmékért szabadelvű szellemben kíván állást foglalni.

De ha a most tervezett liberális „nagygyűlés“ leendő hatása felől elmélkedvén, az a kérdés tolt elénkbe, hogy szükséges, időszerű és helyes-e ennek a gyűlésnek megtartása épen most, lehetetlen erre a kérdésre elfogulatlanul igennel felelnünk.

Mi helytelennek, sőt kárhuzatosnak

tartottuk a katolikus nagygyűlés ideáját is annak idején, nem azért, mert annak gondolata a miennkel merőben ellentétes politikai felfogásból indult ki, hanem azért, mert úgy vagyunk meggyőzö dve, hogy az ország politikai, törvényhozási ügyeiben a felekezeti szempontok egyoldalú érvényesülésének és a különféle egyházak szerinti pártcsoportosulásának jogos helye nincs. Ez volt meggyőződésünk az egyházpolitikai viták során elejétől fogva és ma is azt valljuk, hogy az ezen viták nyomában támadt megannyi káros hatás közül a legnagyobb veszedelem a felekezeti szempontoknak szertelen előtérbe nyomulásában áll.

De ha helytelenítettük a katolikus nagygyűlés tartását annak idején, lehetetlen a most tervezett liberális gyűlést helyeselnünk, amely különben — bevallott czélja szerint — első sorban felelet kíván lenni amarra. Egyáltalában nincsen szükség a dolgok mai előrehaladott állásában népgyűlések útján való manifestációkra, annál kevésbbé, mert hiszen egyik gyűlés sem hivatkozhatik joggal arra, hogy bárkitől is mandátumot nyert volna

és ezen körülmény a gyűlésen hozott határozatoknak erkölcsi nyomotékát tagadhatatlanul csökkenti. Ez áll épügy a megtartott katolikus mint a megtartandó liberális nagygyűlésre nézve.

Egy mozzanat van ugyan, a mely a szabadelvűek gyűlésének politikai jogosultságát a katolikus nagygyűlésé fölé helyezi és ez az, hogy a liberális gyűlés nem felekezeti, hanem politikai és társadalmi szempontokból sorakoztatja egy táborba a rokonmértéket. Ezt készségesen elismerjük, mert álláspontunkból következik, hogy a törvényhozás működésével szemben csakis olyan felfogások érvényesülésének jogosságát ismerjük el, a melyek minden felekezeti egyoldalúságtól távol állanak.

Ámde másfelől ismét be kell látnunk, hogy a márczius 4-ére tervezett szabadelvű gyűlés a lehető legalkalmatlanabb időben jön össze, hogy nézetet nyilvánítson az egyházpolitikai törvényjavaslatokkal szemben.

A polgári házasság kérdése már megszövegeztetés stádiumán és ha volt egyáltalában valamikor arra való

TÁRCZA.

Modern angyal.

„Szép kicsike, drága angyal“
— Szól a csinos „arany tífju, —
„Gy csókolódd a menyegzőig
Ha kívánod, te ott áll!“

„Ha ha!“ — cseng a drága angyal
Szép ajakán a nevetés,
„Telt tárcsra nélkül a menny
Faj te silány, ott te kedves!“
M . . . . . i . . . . . s.

Fehér orgonavirág.

Németből: REITZER I.

A szabadban már aranyosan sütött a nap, az egész természetet már a tavasz lehellelte, vala, érezhető habára fák és bokrok bimbói még nemigennyilottak, mikor én valamely virág-

kereskedésben egy cserép fehér orgonavirágot vettem. Illata nem volt ugyan oly üde és kedves, mint annak, mely a kertben nyílik, de azért virágcserepem, rózsaselyem papírba göngyöltve, egész helyesen nézett ki. Arámnak Gizellának szántam. Igen boldog voltam, — s csak hogy emez érzelmek az első tavaszi napokban kifejezést adjak, vettem e virágot, távolról sem sejtve, hogy boldogságom egén ez idézheti elő az első felhőt.

Gizella annyira szeretett, hogy nem is tudtam, mint fejezzem ki ezért hálámat. Tizenöt évvel idősebb voltam nála, s tisztességes polgári állásom és meglehetősen külső daczára, nem tudtam eléggé hálát adni a sorsnak, hogy ily kiváló szerencse részesesé tön. Arám rendkívülien örült a virágnak, e föltötti örömeben majdnem sirt, már több értékesebb ajándékokat kapott tőlem, de egynek sem örült annyira, mint a fehér orgonának, — mely kedvezt virága!

— El sem képzelheted, mennyire szeretem e virágokat, jobban érzem vele a tavaszt.

— De hisz a fehér orgonát, drága lelkem, télen is kapni a virágkereskedésben, egyáltalán igen kedvelt — szegény Ilonám is nagyon szeretete!

Nem szóltam el magam, egyszer csak kellett Ilonáról szólni. S ma, e fehér virágok

láltára eszembe jutott e kötelességem, Gizella szép kék szemei, melyek a virágon csüngtek, családva fordultak el.

Ki az — a szegény Ilona? kérdé lehangoztan.

— Még nem szóltam neked róla, — nem, hisz ez lehetetlen! mondtam, színlelt ártatlansággal.

— Nem. — határozottan tudom. Ki az, a szegény Ilona?

Anélkül, hogy a virágot többé figyelmére méltatná, daczosan letlt. Már is féltékeny volt, én pedig eléggülten mosolyogtam.

— Kedves gyermekem, kezdem a megszeretettel több hangoz, mely csak rendelkezésemre állott, — hisz tudod, hogy már harminczhárom éves vagyok.

— Igen is, tudom, nekem elég fiatal vagy, — viszonozta titrelmetlenül, — de hisz egy nőről akartál beszélni, kinek a fehér orgona kedvezt virága volt.

— Azonnal! Mintegy tíz év előtt már volt egyszer egy arám, kedves, széke leányka, egészen a te hasonmásod, ép oly bájos, oly gyengéd, mint te, — ideálom mit sem változott.

— Nagyon szép, Aladár, de kérlek, folytasd

— Huszonhárom éves voltam, még az egyetemre jártam, eltökéltem, hogy soha más

idő, az is elmúlt, amikor a közvéleményben való hangulatsínalásnak szélja és értelme volt. Ma a törvényjavaslat már alkotmányos tárgyalás alatt áll a képviselőházban és ebben az időpontban semmiképen sem mutatkozik eszélyes dolognak az amugy is kelletlenül igazgottabb szenvedélyeket akármilyen irányu demonstrációkkal is még jobban feltüzélni.

Várjuk be nyugodtan, mit határoz a törvényhozás bölcsesége. Időszertlenül és céltalan dolog napgyűlési határozatokkal vágni az eseményeknek el-be. Ez a véleményünk a vasárnapi liberális nagygyűlés praktikus szükségessége felől, bár magát a szabadelvű elveknek terjesztését elvileg örvendetesnek és üdvösnek tartjuk mindenkor.

A kiállítási igazgatóság jelentése az 1896-iki ezredéves országos kiállítás előmunkálatairól.

(Folytatás.)

Az építészeti csarnokban bemutatásra kerülő alcsoportok anyagai és tárgyai, valamint a szükséges alapterületek a következők:

- a) kőművesipar és a kőművesipar által felhasznált anyagok (téglamész, cemet, stb.) . . . . . 400 m²
- b) kőfaragóipar és a kőfaragóipar által felhasznált anyagok és azok feldolgozási módjai . . . . . 350 m²
- c) acsipar (fedélszerkezetek stb.) modellekben, fakötések, gerendák stb. . . . . 70 m²
- d) tetőbefedési munkák és a fedanyagok (pala, cserép, bádóg, faszindely, fedélpapirlemez, facement burkolatok stb.) . . . . . 125 m²
- e) épületbádógosipar (ereszcsatornák, tetőablakok stb.) . . . . . 125 m²
- f) épületasztalosipar (ablakok, ajtók, kapuk, famenyetek, faburkolatok, falépcsők stb.) . . . . . 500 m²

g) épületlakatos ipar (ablak- és ajtó-vasalások, záruk, rúgók felvasalások, pántok tépcsőrácszatok, vaskapuk stb.) . . . . . 400 m²

h) mázólmunkák (épületasztalosmunkák mázálása, különféle színekben és faulánzatokban) . . . . . 50 m²

i) üvegesipar és az üvegesipar által felhasznált anyagok (közönséges ablaküveg), solintáblák, homályosított, mintázott, edzett táblák, ajtók és ablakok számára színes táblák, üvegfestmények stb.) . . . . . 50 m²

k) padlók és padolat burkolatok (közönséges deszkapadlók, parketák, cemenet és egyéb lemezek, terrazzo, aszfalt stb.) . . . . . 200 m²

l) fűdémszerkezetek (kő, műkő, fa, vas, beton és egyéb anyagokból) . . . . . 120 m²

m) építési díszitmények (fősz, műkő, fa, vas, beton és egyéb anyagokból) . . . . . 70 m²

n) világítás (légszusz és elektromos vezetékek), fűtés (központi fűtési berendezések és készülékek, kandallók, kályhák, takaréktűzhelyek stb.), szellőztetés (szellőztetési berendezések és ezek alkatrészei) . . . . . 600 m²

o) vízvezeték és csatornázás épületek bereendezésére (kagylók, fürdőszobák, closetek és pissoirok) . . . . . 220 m²

p) oly építkezések rajzai és mintái, melyek nem művészeti szempontból, hanem gyakorlati hasznavehetőségüknek és a szerkezet nevezetességénél fogva mutattnak be (egyszerűbb laképületek, gyárépületek stb.) . . . . . 70 m²

Mint hogy a vas- és fémipari (VIII b) csoport tárgyai szintén ezen csarnokban kerülnek kiállításra, az ezen csoportba tartozó munkák (lakatos, vasműves- és kovácsmunkák, lámpagyártás, tűzmentes szekrények, fegyverek, öntvények és egyéb fémipari cik-

kek) számára szükséges alapterület . . . . . 650 m²

A csarnok alapterülete tehát összesen 4000 m²

A felsorolt alcsoportok alaprajzai elrendezésénél különös figyelem fordítandó arra a kívánságra, hogy az építészeti csoportba tartozó vas- és fémipari tárgyak a VIII b csoportbeliekkel szerves összefüggésbe hozassanak, vagyis, hogy a két csoport rokon tárgyai egy egységes áttekinthető kiállítást képezzenek.

Mint a pályázati feltételekből látszik, ez a csarnok az építőipar közreműködésével készül és az igazgatóságnak van remény, hogy az építészeti anyagoknak, módoknak és szerkezeteknek a gyakorlatban való feltüntetésénél a nagyobb építőipari vállalatok (a téglá- és cementsgyárosok, építőmesterek, ácsok stb.) oly áldozatokat fognak hozni, melyek e csarnok építésének költségeit tetemesen leszállítják.

A pályázati határidő e csarnokra nézve 1894. február 24-én jár le.

(Folyt. köv.)

Az állami anyakönyvvezetés és a községi jegyzők. Megbízható oldalról értesülünk, hogy Hieronymus belügyminiszter valamenyi főispánhoz „sajátkezűleg“ jegyzéssel ellátott leíratot intézett, melyben utasítja a főispánokat, hogy a községi és körjegyző számát, névsorát három nap alatt jelentésük be. Azokat a körjegyzőket kik ellen fegyelmi vizsgálat egyszer sem volt indítva, külön lajstromba fogják. Ez utóbbi lajstromra, a leírat szerint azért van szükség, mert a kik ellenzik, hogy az állami anyakönyvvezetés a községi és körjegyzőkre bízassék, azt hozzák fel, hogy ezen megbízhatatlanok, mivel mindenik ellen fegyelmi vizsgálat volt indítva. Ennek megafolására kéri most a belügyminiszter a hivatalos adatokat, melyek hogy meg nem fogják cáfolni a minisztert, arról főispánjaink ismert igazságszeretete mellett gondolni sem szabad.

leányt nem fogok szeretni és feleségemül venni, mint Ilonát. Késznek is nyilatkozott reám várni, hisz oly jó, oly szelid vala, mint te.

De e hivatkozásom Gizella szívére teljesen eredménytelen volt. Csinos arcán idegenszerű barátságatlanság vonásai mutatkoztak.

— S nem várt meg? Vagy miért nem vetted el?

— Más vette el, ki megelőzött, — feleltem megindultan, a nagy emberbarát a halálfevel, kezében a kasszával és az óramutatóval. Meghalt tudóvészben. Künn fekszik most a temetőben, s örök álmát alussza. Sűrűn vittem neki a tehér orgonavirágot, melyet anynyira szeretett, csak az idén még nem, mert — neked hoztam.

Gizella fiom vonásai fölelevenedtek. Amaz Ilona meghalt tehát! Hiába vártam részvételére a halott iránt, ki oly hamar hagyta itt az életet, s oly korán kellett boldogságától megválnia. De ez talán sok is volt, a mit Gizelláról kívántam, hisz Ilona halála nélkül nem lehetett volna menyasszonyom. Ragyogó, örömsugárzó arcezzel nézett a virágra, mely most egészen övé volt.

— Hisz akkor te már sokat szenvedtél! Már rég szólhattál volna fájdalomról, ezzel tartostál.

— Nem gyóntam kötelességszerűen? —

Egy más alkalommal Gizella határozott kívánságára beszéltem egyet-mást Ilonához való viszonyomról. Ezt szeretted, Aladár? vallatott arám. Igen szerettem, feleltem komolyan. — En pedig azt hittem, hogy egyetlen szerelmed én vagyok? — Az is vagy, hisz Ilona már évek óta nem él

Ezzel e kis incidensnek vége volt.

Ha csak oly nagyon féltékeny ne lett volna arám! Néhány napig nem volt szó az elhunyt Ilonáról. De midőn egyszer ismét beállítottam, arám ép a virágnál állott, e szavakkal jött előm: tehát ez volt Ilonád kedvenc virágja? Hallod, Aladár, beszélj egyet-mást ismét róla!

— Ha kívánod, szívesen.

Egymás mellett foglaltunk helyet. A nap besülte, az orgonavirág kedvesen illatozott, mintha csak tudta volna, miről lesz szó. A mit én elbeszéltem, egyszerű, majd mindennapi, habár szomorú történet volt:

— Tanezmultság alkalmával ismerkedtünk meg. Az ismeretség tovább szövődött, lassanként gyengéd szerelmi viszonyra fejlődött; a gymnazista egyetemre került, de nem feledkezett meg otthon hagyott szerelme tárgyáról; de a bájos, szép leány is hű maradt

hozza. Husvétii szünetek alatt mindig együtt voltak, s így beleltem magam a jövőbe, e kovácsoltam a terveket a szőke doktorról. De alig kertltem ki az egyetemből, mikor vége szakadt a szép álmoknak, mert a szép fiatal leány, a leendő doktorné jobb létre szenderült, pedig oly igazán, oly hiven szereltük egymást szívünk mélyéből; hihetetlennek látszott, hogy egy huszonkét éves hajadon, ki élete ezéjét már elérte, elhunyon. De tény vala, hogy meghalt. Sirattam is sok évig, már is azt hittem, nem létezik számomra családi boldogság, nincs második Ilona a világon. Végre tíz évi gyász után találtam ismét egy szőke, szende leánykát, ki szívetem teljesen megnyerte, s az eltemetettnek vált boldogság nem is sejtett dicsőségben újra feltámadt!

— Meg vagy most elégedve drága lelkem?

Gizella lélekzetét visszafojtva hallgatta elbeszélésemet, látszott róla, hogy érdeklődéssel kísérte első szerelmem történetét, végre felkiáltott:

— Mily jó, hogy mi ketten élünk!

(Vége köv.)

Egy telepes község bajai.

Azt a jellemző példabeszédet, mely azt mondja, hogy „szegény ember sorsát boldog Isten bírja”, valami magyar telepes mondhatta először, a kit több boldogtalan társánál a magyar kormány telepített a zsiros földjéről hies Bácskába.

Hogy ez így van, annak illusztrálására egy bácsmezei telepes községnek, Gyulafalvának az ügyét hozom csak fel. Annak idején a Zombor és Vidékeis foglalkozott a község ügyével, mikor a telepeseknek egy küldöttsége járt Budapesten Wekerle Sándor pénzügyminiszternél, hogy orvoslást keressen baja ellen.

A telepesek küldöttségét Káldor Gyula vezette a pénzügyminiszter elébe, aki előadta község szomorú helyzetét, s rámutatott arra, hogy a község a kedvezőtlen gazdasági és egyéb körülmények következtében nem tud a kincstárral szemben vállalni kötelezettségeinek eleget tenni, miért is a telepesek örökvalóságunk kifizetésére valamelyik nagyobb penzintézetnél amortizáczióval kölcsönt óhajtanak felvenni.

A küldöttség előadta azt is, hogy Janovics Gyula kincstári ügyész ellenzi a kölcsön felvételét s mindenféle nehézséget gördít eléjük, s ha a miniszter nem segít a telepesek baján, a pénzügyi krízis kikérülhetetlen lesz. A küldöttség egyuttal kérvényt nyújtott át a miniszternek, a melyben a telepesek elmondják, hogy milyen bánásmódban részesülnek Janovics Gyula kincstári ügyész részéről, aki mindenféle módon zaklatja a szegény telepeseket.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter a legnagyobb igéretekkel biztatta a küldöttséget, melyek közt az is befoglaltatott, hogy a kincstári ügyész ellen szigorú vizsgálatot fog elrendelni. Egyuttal kijelentette a miniszter, hogy a megváltáshoz a telepeseknek szerződésileg biztosított joguk van, és mihelyt ez irányban javaslatokat tesznek, elrendeli a telekkönyvezést.

A küldöttség tagjai nagy örömmel siettek haza, hogy kétségbeesett társaiknak megvigyék a miniszter ...egnyugtató ígérteit.

A telepesek öröme azonban csakhamar véget ért és még szomorubb sorsra jutottak.

A helyett, hogy a kérvényükben elpanaszolt vádat miatt a miniszter által ígért vizsgálatot elrendelték volna, a telepesek kérvényét leküldötték a bepanaszolt kincstári ügyésznek, a ki megbotránkozva a telepesek merészségén, hogy ellene még csak felszólalni is mernek, maga elé idézte azokat a telepeseket, a kik a kérvényt aláírták és gyalázó kifejezésekkel illette őket. Az ügyész ur egyuttal megfenyegette őket, hogy ezért boszút vesz rajtuk, elkergeti őket, ahol csak teheti.

Ezzel az ügyész még be nem érte, hanem ez évi január 23-ikán megjelent a községházban és ott újra maga elé idézte a panaszosokat és nagy dühvel rájuk támadva, azzal fenyegette őket, hogy mivel ellene felszólalni merészkédtek, an-

nál kevésbbé fogják céljukat elérni és koldustarisznyával fogja őket elkergetni.

Kijelentette egyuttal, hogy addig, míg ő nem adja magas beleegyezését, a telekkönyvezésből nem lesz semmi és ne is merészeje ebben az irányban senki szavát is hallatni, mert azt ő, mint a utyát a telepből kikergeli s látítóknak bélyegezte mindazokat, akik ebben az irányban mocszani is mernek.

És hogy a kincstári ügyész ur fenyegetései nem voltak üres szavak, azt a szegény telepeseknek napról-napra alkalmuk van tapasztalni. A perlékek, végrehajtások és zálogolások napirenden vannak, oly annyira, hogy az ügyész perlékségei horribilis módon szaporodnak.

A telepes község lakosságát oly izgatottság és rettegés fogta el, hogy ávirati uton fordultak első küldöttségük vezetőjéhez és azért könyörögnek hozzá, hogy sürgős kérvényt adjon be a miniszterhez, melyben segedeimet kérnek az ügyész eljárása ellen.

A pénzügyminisztériumban eddig egy lépés sem történt a zaklatott telepesek ügyében s ha az ügyész eljárást sürgősen fel nem függesztik, ötszáz család koldusbotra jut.

A kétségbeesett telepesek elhatározták, hogy a közelebbi napokban újabb küldöttséggel járulnak a pénzügyminiszter elébe s ha a miniszter nem segít rajtuk, a képviselőháznál fognak védelmet keresni.

Különfélék.

— „A Budapesti Hírlap” február 28-iki száma a következő naphiről közli: Kávéházi verekedés. Tegnap este kinos jeleneteket láttak azok, a kik a belváros egyik előkelő kávéházában voltak. Az egyik biliárdasztalnál két fiatal ember biliárdozott, a mikor az asztal mellett elhaladt Drakulits Pál, a nemzetipárti szerb képviselő, a kinek tavaly az országgyűlésen mondott hazafias beszéde nagy feltűnést keltett. Az egyik biliárdozó fiatal ember, P. K., kissé boros fővel rákiáltott az araméni képviselőre. Ez is egyike a pánszláv kutyáknak. Mit mondott, pimasz, — felelt vissza a képviselő. A fiatal ember felelt valamit, a mire a képviselő botjával végigvágott rajta. A megütött erre ráugrott Drakulitsra, lerántotta a földre s ott verekedtek hemperegve, míg a kávéházi személyzet el nem választotta őket egymástól. A dolganak természetesen lovagias folytatása is lesz. P. K. elküldte megbízottait Drakulitshoz. E hírre vonatkozólag Budapestről a következő demontit sürgönyözi maga dr. Drakulits: A „Budapesti Hírlap”-ban megjelent rá vonatkozó naphír alávaló rágalom, esti és holnap reggeli lapokban a tényállás helyre lesz állítva. Drakulits.

— Pályázat van hirdetve az ó-becsei kir. járási bíróságnál segédelekkönyvezett. Állásra két hét alatt.

— A zombori Tóth Kálmán Kőr f. évi márczius hó 11-én tartja alakuló közgyűlését saját helyiségében a „Vadászkürt” emeleti termeiben, melyek egészen rendelkezésre állanak s e célra be is vannak rendezve. Miután az alapszabályok immár 40 nap óta vannak fenn a minisztériumban, — joga van a társulatnak ideiglenesen megkezdeni működését. A kör azonban ideiglenes működési jogosultsága előtt megválasztotta már tisztikarát s egy ad hoc bizottság utján tetten meg a szükséges előmunkálatokat, miért is dr. Donoszló Vilmos indítványt nyújtott be a körhöz,

hogy a választani most már jogosult közgyűlés tegye magáévá az eddigi választásokat — kivéve a választást, mely az alapszabályok megalkotásául ugy is lényeges átalakulást követel. A folyó hó 11-iki közgyűlésen tehát, amelyre már a kör összes tagja, — telát a hűbgyek is hivatalosak lesznek — megalkal a társulat újból s megalakítatnak a szakosztályok is. A kör zongora-beszerezését is elhatározta s e célra évenként kisorsolandó 2 frtos részvényeket óhajtt kibocsájtani.

— Egyházmegyei hír. Hengen József Futakról Apatinba, Jeger Konrad Apatinból Ó Beesére, Pálcz Jakab Kunbajáról Futakra helyezettett át káptáni minőségben.

— Kamarazene Zomborban. Paul Kálmán zombori ügyvéd szenvedélyes zenész, a ki gondolkodásait a zombori közönséget. A mult bétén maga köré gyűjtő városunk összes zenészt csekély kivétellel s lakásán valóságos kamarazene estélyt adott, vonós-quartettek s négyes ének szólamokkal. Előadók a többi között Rauchenecker remek quartettejeit és Schubert fülbomászó dalait. Kiválóan tetszett Hayden vonós négyese. Hangverseny után kedélyes vacsora következett, melyen dr. Fratricsevits Ast Vincze talpraesett fölkészöntőben méltatta a házigazda zenei érdemeit.

— Városunk orsz. képviselőjét dr. Drakulits Pál urat a zombori kir. törvényszék 3 heti államfogházra ítélte párbaj miatt s most a polgári házasságról szóló törvényjavaslat fölötti nagy vita közepett kéri mentelmi jogának fölfüggesztését. Dr. Drakulits Pál tudvalóleg a javaslat ellen fog szavazni, minél fogva több mint bizonyos, hogy mentelmi jogát fölfüggesztik. Reméljük, hogy az igazügyminiszter haladékok ad Drakulitsnak addig, míg szavazati jogát nem gyakorolta. Szilágyi Dező most olyan liberális ember.

— A zombori színházat a jövő színi évadra ismét Polgár Károly kéri s a színhügyi bizottság kész is neki adni, ha a társulatot kissé jobban fogja szervezni. E tárgyban a városi közgyűlésen is lesznek felszólalások.

— Az első jutalomjáték. A folyó színi évadban jövő kedden lesz az első jutalomjáték s természetesen, hogy az a közönség kedvencét K. Iványi Mariskát illeti meg. A mindig virg primadonna jutalomjátékául férjének Kövessy Albernek „Primadonna” című operettjét választotta, melyhez zenét Tombor Aladár szabadkai karmester irt. Ugy halljuk, hogy a közönség ez alkalomból K. Iványi Mariskát zaja, tapsokkal s kihívásokkal készül ünnepelni, a mit valóban meg is érdemel, mert játéka mindig kedves s mindig otthon van szerepében. A közönség remélhetőleg azzal is tüntetni fog, hogy zsuffolásig megtölti a színházat.

— A zombori első temetkezés elgyűlését február 25-én megtartott közgyűlésen a következő urakból alakította meg választmányát: Altrahen Ágoston, Bagó István, Czinkler István, Dienes Pál, Ehrlich Lipót, Francker Mór, Frey Imre, Gombárovits Mihály, Heindlhofer Róbert, Huber Antal, Husveth István, Hrubý Mihály, Jauch Ferencz, Karaitis György, Kesztner Fróó, Krizsák Lukács, Krizmanits Imre, Mayer Ignác, Mayer Károly, Masirevits Sándor, Mrava András, Meicher Balázs, Melcher Ferencz, Patróczy Antal, Pavióvits Mladen, Pármann Alajos, Richter Ferencz, Rothbauer József, Szabó János, Stebler József, Stefánovits Uros, Sztrilich Mihály, Szuppek Ede, Teits György, Tillinger Ferencz, Thum Vincze, Vagemann Simou, Velcz István, Ficzmann Mihály, Zimmermann János.

— A zombori ker. és iparbank febr. 25-én megtartott közgyűlésén 15878 frt 92 krt mutatott föl tiszta nyereségül 1893-ra, mely 10%-nyi osztaléknak felelt meg. Schaffner indítványára a tisztviselők nyugdíj-jogosultsága elvben elfogadtatott. A feltügelo bizottságba dr. Krónits István választott meg.

— Hymen. Schachtler József Freund József szabadkai fűkereskedő üzletvezetője mult héten eljegyezte Müller Adolf borsói gabonakereskedő Katica leányát.

— Gyászhir. Vettük az alábbi gyászhirot: Alulírottak fájdalomtelt szívvél jelentjük, hogy felejtetlen nőm, anyósom, testvérem, illetve

*) E cikket lapunk egy régi munkatársa írta, de sietnők kijelenteni, hogy mi a vádolt kincstári ügyésznél úgy ismerjük, mint humaus embert, a ki a szegény telepesek bajain segíteni szeret — ha tud. A szerk.

jóságos napunk Bertolino Sándorné szül. Scultéy... utáni folyó évi február hó 27-én délután 2 órakor hosszas és kínos szenvedés után életkorának 59-ik évében jobblétre szenderült. A drága halott hult teteme folyó évi február hó 28-án délután fél 4 órakor fog a Szent Rókusos nevezett sírkertben örök nyugalomra térni. Az engesztelő szentmise áldozat, a róm. kath. szentegyházban folyó évi márczius hó 2-án délelőtt 8 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Zomborban, 1894. évi február hó 27-én. Áldás és béke lengjen porai felett! Bertolino Sándor férje Géczy Sándorné született Scultéy Ágnes nővére. Raab Béla veje, Géczy Sándor sógora. Raab Margit és Jolan unokái.

— Az új püsztaszeri apát. A hivatalos lap a király következő kezeiről közli: Vallás s köznevelési miniszterem előterjesztésére dr. Hoffmann Károly kulai plébánosnak a zeer-monostori, másnévt püsztaszeri apátit címzet adományozom. Kelt Bécsben, 1894. évi febr. hó 8-án. Ferencz József, s. k. Csáky Albin, s. k.

— Hymen. Trébits Gyula bajnai jó hírnevű kereskedő eljegyezte Schwartz Ignác földbirtokos leányát, Katiczát, Mezőtúron.

— A hodságiak még most is pereskednek választási eszem-izsom jogcimen Erre vonatkozólag a kir. kuria egy előtte nemrégiben a folyóperben következő kijelentéstette: „A felperes részéről sajtóközleg irt levélből kitétnik, hogy az az élelem és ital, melynek vételárát a felperes keresetileg követeli, olyan 411 válasszó etetésére és itatására fordított, a kik fejénként felperesnek érőli való tudomása mellett 10 frtnyi jutalom ígéréte mellett bírtattak arra, hogy az 1892. évi januári ügybírási képviselőválasztás alkalmával P... ra (I. r. alperesre), mint képviselőjelölte adék szavazatokat s akik nem kapván meg az ígért jutalmat, elcséledtek. A jelzett és felperes állítása szerint az I. r. alperes megbízásából történt etetésnek és itatásnak is tehát ugyanaz a törvény által tiltott cselekmény, t. i. a szavazóknak megvesztegetése levén indító oka: ilyen költség bírólal meg nem térhető.

— Mérnök-bál. Semmiféle mérnöki instrumentum szebben ki nem zirkalmazhatgy kedélyes báléstélyt, mint minőnek a f. hó 24-én megtartott „mérnök-estély“ bizonyult. Mintha csak valami csodás véletlen egy esaláddá olvastatná volna városunk intelligenciájának színe-javát, olyan családias meleg érzés uralkodott a „Vadászkürt“ termeiben, hol mérnökeink a legudvariasabb házigazdák szeretetreméltóságával fogadták vendégeiket. Az estély vacsorával kezdődött, mely annyira jól ízlett, hogy Halm Ervin ur indítatva éreztet magát, egy toszt alakjában fejezni ki elismerését. De alig emelte föl poharát — megpillantá a falra függesztett „memento“-t, hogy tosztok csak „holnap“ fogadtatnak el. Persze torkán akadt a szó s csak annyit hebeggett meghatottan: „majd holnap!“ Mire aztán a „holnap“ megérkezett, már a szupér-eszadás járta igralom nélkül. Ki gondolt volna ilyenkor tosztra? — A jelen volt hölgyek névsorát itt adjuk: Gallé Gizella, Halm Olga, Jeszenszky Jolán, Klemm Rózsika, Kovács Ilona, Pál Vima, Ves. elovszky Arzenka, Zámbokréthy Irén, Stern Tekla, Thim Flóra, Wanke Edit, Wattenuyll Gizella baronesse, dr. Bruck Arminné, öz. Gallé Emilné, Halm Ervinné, Handler Jenőné, Jeszenszky Dezsőné, Kelő Mórné, Kende Ignácné, öz. Klemm Jusztinné, Kohut Henrikné, dr. Kollár Viktorné, Kovács Józsefné, Medveczky Zsigáné, öz. Pál Antalné, Pálffy Dezsőné, dr. Palkovits Gyuláné, Scultéy Frigyesné, Steingaszner Imréné, Szabó Lászlóné, Tritschler Ferenczné, Windisch Károlyné, Zsuffa Vinczéné. A négyeseket 26 pár táncolta. Az estély reggeli 6 órakor ért véget.

— Hymen. Dr. Horváth Ferencz orvos folyó hó 24-én esküdtött örök hűséget Schenk Nelli kisasszonynak Bács-Almásan.

— Ó-Becse is részt akar venni a márczius 4-én megtartandó nagy liberális népgyűlésen s e célból február 25-én értekezlet tartott, melyen Zsótér Andor indítványára kimondotta, hogy a népgyűlés bizalmat szavaz

Popovits Vazul orsz. képviselőnek, ki szerb létere is az egyházpolitikai javaslatok mellett fog szavazni, habár ezzel a kerület szerbőgenek bizalmát el is fogja veszíteni.

— Apatinban mostanában sürűn banketteznek. Minap igtatták be Hauke Imre főszolgabíró hivatálába, most meg Declava Béta járásbíró tiszletére fecerent magnum áldomás. Az új jár sbíró dr. Kék Lajos orsz. képviselő közönytöte föl.

— A szabadkai polgármester sajtópert indított Német Máttyás szabadkai ügyvéd ellen annak a „Szabadság“ című lapban megjelent kemény vádjai miatt. Ezt a sajtópert most a kir. ügyesség is magáévá tette, s hivatalból fog benne eljárni.

— A szabadkai színház igazgatója Rakoczay Pál már ma előadja Kouti „Oziterá“ cz. operettjét, melynek premijere hosszas készülődések után még csak pár nap előtt volt a népszínházak. Ezzel Rakoczay az összes vidéki színházakat megelőzte.

— Ügyvédi kamarai ügyek. A szabadkai ügyvédi kamara választványá közhírré teszi, hogy Balla Aladár ügyvédét Újvidék székhelyl ez ezen kamaránál az ügyvédekről vezetett lajstromba folytatóg felvette; továbbá hogy dr. Neulian Armin szabadkai lakós ügyvédet elhalálozás folytán az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte és íródjá részére ügygondnokul dr. Csillag Károly szabadkai lakós ügyvédet rendelte ki.

— A „Bajai Közlöny“ szerint Czirfusz Ferencz megyei tanfelügyelőnk közlebb nyugdíjba lép. A családját ért súlyos csapások fárasztották volna ki munkakedvét.

— Egyházközlönyek közlalmak vidékünkön. Szerdán Petrovosczellón, — mint értesítünk — nagyobb nepgűlés volt, a melyen Popovits Pántó gör. kel. lelkes indítványára tiltakoztak a kormány egyházpolitikája ellen. Szt.-Tamás szintén volt szűkebb értekezlet a szerb polgárok körében és most a jövő het valamely napján a magyarokkal közösen nagy gyűlést tartanak, hogy abból kifolyólag Popovits Vazul orsz. képviselőt felkérjék a javaslat elleni szavazásra. A gazdag földbirtokosság Szt.-Tamásn ekkor a polgári házasságnak, míg a hivatalnokai osztály semleges.

— Jókai Bajának. Emleztettük volt lapunk mult számában, hogy Jókai most levelek írással töli idejét, megköszönve a jubileumi tisztelegéseket. Baja város polgármestere is kapott egy szőről-szóra egybehangzó levelet a városunk polgármesteréhez intézettel. E levél is „er-tu“ szől Hegedűs Aladár polgármestere, mint a mienkhez intézett és most Sebő barátunk azon tőri a feje, hogy mi uton tudott Jókai annyi emberrel „per-tu“-ságot inni?

— A feketehygi vasár ezután, a keresk. miniszter engedélye folytán, állandóan május második és október utolsó hétfően tartatnak meg.

— Szabadkán egyetlen egy lottógyűjtőde volt: Kohu Mórné-é; nagy bajnak kellett történni, hogy a temesvári lottóigazgatóság ezen egyetlen szabadkai gyűjtődet beszüntette.

— Méhészeti vandortanító. A magy. kir. földmívelési miniszter Tóth Jánost Bács-Bodrogh vármegyére, valamint ezen vármegye területén levő sz. kir. és thj. felruházott városokra kiterjedő hatáskörrel, méhészeti vandortanítavá nevezte ki.

— Hymen. Hay Sándor, Hay testvérek zombori ezeg beltajgy, eljegyezte Weitzendorf József leányát Janka kisasszonnyt Szent-Istvánon (Pest-megye).

— A villamos világítás megészerte terjed. Már Adán s O Kanizsán is mozaglom indult meg villamos világítás létesítése iránt s O Becsen meg Petrovosczellón kivétli stádiumban van. Zomborban — mint halljuk — az első Export-malom részvénytársaság fogja a villamos világítás ügyét fölkarolni.

— Baján e hó 25-én az egyházpolitikai kérdéseknék a fővárosban való népgyűlési megvitatása céljából értekezlet tartott, de oty sikertelenti, hogy a nagy zaj miatt semminemű határozatot hozni nem lehetett. Kár is volt a kérdés ily előrehaladott stádiumában előértekezletet hívni egybe.

— Országos dalünnepegy Fiumében. A helybeli kaszinó dalárda tisztelettel felhívja alapító-, tiszteletbeli- és pártoló-tagjait, hogy azok, kik a pünkösztü ünnepekben Fiumében tartandó országos dalünnepegyen részt venni óhajtanak, ebbeli számdékkat és azt, hogy hány családtagot visznek magukkal, a dalárda elnökünd (Pribil Ernő) vagy a dalárda titkáránt (Frindt Józ ef) legelőbbben folyó évi márczius hó 8-ig bejelenteni sziveskedjenek; későbbi bejelentések figyelembe nem vehetők. Közlebbi értesítést ad a dalárda elnöke vagy titkára.

— A 70 éves Mandl Jaramiás bajai kántor tiszteletre a bajai zsidó hitközség díszes bankettet rendezett, a melyen dr. Adler Rórabbi ünnepi beszédet tartott az agg kántorhoz. Össze gyűlt 250 frt egy Mandl-alapítványra — szegény énekkari fiuk segélyezésére.

— A „Bácska“ a „Magyarország“-ban. Persze, hogy benne van, még pedig némelyek szerint a kellő közepén. De nem éről van szó. Hanem a „Bácska“ című kormány napilapnak egy szellemes hír megírására adott impulzus. Szól pedig az a hír így: Mert egyenlő Knapp Ferencz Cleopatrával és Calypsoval? Ha ezt a nélczok látszó mennyiségánti teltt be akarjuk bizonyítani, a dolog természetesen rendje szerint ott kell kezdenünk, hogy Knapp Ferencz, a nagyváradi szünigyi bizottság tagja hoszadalmasan tejegetvén szak-szerű véleményét a színház felállításáról; egy türelmetlen bizottsági tag erősen sürgette, hogy mondja már no, mit akar! Knapp Ferencz egy spanyol államférfiu utánozhatlan önértetével végtá vissza: „Engem hiába próbál kihozni a sodromból az ur. En olyan vagyok, mint Apponyi Albert gróf, a ki kimondja a véleményét, akár tetszik, akár nem tetszik! (A nemes gróf e felette hűzölő nyilatkozatot ismert udvariasságánál fogva a legközelebbi képviselőházi ülésen valószíntleg így viszonzozza: — Engem hiába próbál kihozni a sodromból a t. igazságügyminiszter ur! En olyan vagyok mint Knapp Ferencz.) — Igen, de a Zomborban megjelenő „Bácska“ vezércziközöje a Pegazusa ülvé, multkor vezércziközében a következőket mondja: Itt lál kényelmesen a bourgeois prototypusa, a megtestesült számamber, Wekerle Sándor, mellette az örök adminisztrátor Hieronymi és mint egy borzasztó paragrafusörző, tűzökádó sarkány, Szilágyi Dező. Velük szembem áll, corybantesei által környezve, egy magas karesu férfiu, gróf Apponyi Albert, meg majdnem ifju férías virágában, tekintete, mint Cleopatráé, hangja, mint Calypsoé! — Ha már most Maróthy szerint igaz az, hogyha a=b és b=c, akkor a=c, vagyis még világosabban, ha az egyik mennyiség egyenlő a másodikkal s ez a harmadikkal, ugy az első is egyenlő a harmadikkal; akkor mivel Knapp Ferencz egyenlő Apponyi gróffal, ez pedig egyenlő Cleopatrával és Calypsoval, ennélfogva Knapp Ferencz is egyenlő Cleopatrával és Calypsoval.

— Fegyver a gyermek kezében. Egyetlen gyermeke volt Holl Henrik új-szivacsi földmivesnek. A 15 éves fiu, a napokban lekasztotta atyja fegyverét a falról s játszadozott vele. Játszás közben azonban a megöltött fegyver elsült s a lövés elödrűlése után a fiu halva regyott össze.

— Egy szörnyeteg rémtette. Nagy Pál adai kántor egy Urbán Róza nevű 10 éves lánykát magához csábított s állati erőszakot követett el rajta. E miatt 4 évi fegyházra 6 évi hivatalvesztésre ítélte a bíróság.

— Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter február 16-án kelt rendelkezéssel Urmenyi Bernát, országgyűlési képviselő és érdekkársainak, a Petrovosczellót vagy Réva-Ujfalut át Pancsovaig, vagy Petrovosczellótól, a nagybecskerek — pancsovai helyi érdekű vasúthoz Franzföldnél való csatlakozással vezetendő helyi érdekű gőzmozdony vasútvonalra, 1892. évi november hó 23-án kelt rendelkezéssel megadott előmunkálati engedélyt egy évre megújította.

— Harcz az óvoda miatt. Az ó-becsei képviselő-estület tegnap tárgyalta a felállítandó óvodák ügyét. A szerb képviselők mindenáron azon voltak, hogy külön magyar óvodát

állítsanak fel. A nemzetiségükre és nyelvükre ok nélkül feltételes képviselőik hevesen kikelték a magyarság terve ellen, a mely szerint a várost kettémetező vonalon állítva fel az óvodákat, azok között legyenek. A névszerinti szavazásnál a többség a közös óvodát fogadta el és így azon a várost felező vonalon négy óvoda lesz felállítva. Ez a gyűlés mondotta ki továbbá a polgári iskola felállítását is.

— **Baromfi tenyésztőknek.** Az állatkerti régi jó nevelő tyúkszátaban vérfelfrissítés céljából elsőrendű valódi tisztafajú tenyésztők érkeztek a külföld legkiválóbb tenyésztőitől. Az igazgatóság már elfogad megrendeléseket fajbaromfi tojásokra és kívánata hermentve küld árjegyzéket. Képes árjegyzék 50 krajczárnak készpénzben vagy levéljegyekben leendő előleges beküldése mellett szinte bementve küldetik meg a megrendelőknél. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az igazgatóság.

— **Vér fog folyni.** Az Újvidéken megjelenő Zastava című szerb újság ugyancsak keményen nekimegy a szerb uralkodó családnak. Az újvidéki lap egyenesen az orosz cári családból való herceget óhajtana látni a szerb trónon. A Zasztavának erről szóló számát a belgrádi rendőrség elkobozta. A cikk címe: Vér fog folyni! s lényeges pontjai ezek: Igen, vér fog folyni, a rokon szerb vér Szerbiában, a hegyeken, a völgyekben, az erdőben a szerb vér fog folyni és ennek a vérontásnak Milán ex-králya lesz az oka. Ez a szerencsétlen ember elkártyázta a maga szerencsét; nem bírja jó szemmel nézni sem a saját fia, sem Szerbia haladását és most kezékre teszi Szerbia és a fia boldogulását is.

— **Bácskai tojás-kartell.** Az utóbbi hetekben a szabadkai tojás kereskedőezék szövetkezett a bécsi nagy sivatli özéggel a bácskai és környékbeli tojás termékek kartellizált értékesítésére. Szükségletlen hangsúlyozniuk, hogy közgazdaságiag mennyire káros valamely produktumnak az árát meg szabni; különösen olyan államban, a melynek terményei a külföldön is kereset pinézokat. De a káros minden kartell az ületment, a kínálat és kereset szempontjából is; a kartell mind a két faktortl szemben olyan álláspont-ra helyezkedik, a melynek hasznát csakis az intézők, azaz a kartellre léptek élvezik. Itt egy olyan kartell állunk szemben, a melynek nagy hordereje van, ha tekintetbe vesszük, hogy Magyarországból évkint három millió tojást, mint 200 ezer mnt. tojást exportálnak. Ha tehát a tojás kereskedők a normális árhoz képest minden mnt. tojást csak 6 forinttal vesznek át olcsóbban, a veszteség bizonyára a baronfityényszők rovására fölül emelkedik az 1 millió forinton. A tojás-kartell az ország tojás-kereskedelmének gőczpontját kötötték, ott tehát, a honnan évkint öt millió sz export. Minthogy a kartellizozók nemcsak a bácskai tojás átvéveszté tüzték ki célul, hanem a szomszéd vármegyékben is vásárolnak tojást, nehogy komoly következményei ehesenek, nem hagyhatjuk szó nélkül eme új kinövését gazdasági bajunknak. Ismeretes dolog ugyanis, hogy csupán a Bácskában közel három millió tyúkot tenyésztenek; a szomszéd vármegyékben a tyúkok száma szintén meghaladhatja a hét milliót (1884-ben Bácskában továbbá Pest, Tolna-, Baranya-, Jász-Nagy-Kun-Szolnok-, Csanád-, Csongrád-, és Toronál vármegyékben közel 7 millió tyúk volt; aóta azonban ezon vármegyékben és különben a Bácskában a tyúkenyésztés legalább 30-50%-kal emelkedett.) A szabadkai és bécsi cégek feladatát tehát az említett vármegyék tojás-termékeinek az értékesítése képezi, nem lehet tehát az közönyös az érdekelt vármegyékre, miként történik az értékesítés; s így akár megállapítása különösen, ha az nem méltányos, — a minthogy tényleg nem s az, mert 30-32 frt helyett 25-26 forint fizetnek egy láda tojásért a nagykereskedők győzők által, — a baronfityényszókra visszazáró hatással lehet.

— **Egy bírósági végzés.** Egy szegedi ügyvéd O-Becsen végrehajtást akart fogantatni. Az árverés napján, a kéb apparatussal végrehajtást szenvedett látsán meg

jelent, de árverést nem tarthatott, nem azért, mintha vevő nem lett volna jelen, hanem mert az árverés fogantatását a végrehajtó megtagadta. Az árverés megkezdése előtt ugyanis végrehajtást szenvedett kijelentett, hogy ő összes ingóságokat eladta és azokat most csak bérben bírja. Erre felperesi ügyvéd azzal nyilatkozott, hogy miután a lefoglalt ingóságok a foglalás után adatok el és ezek ma is végrehajtást szenvedett birtokában vannak és miután alperes állítása nincsenek beigazolvva, ragaszkodik az árverés megtartásához. A végrehajtó azonban kijelentette, hogy neki is tudomása van arról, hogy alperes az üzletét, illetve az ingóságokat eladta és így az árverést meg nem tartja és el is távoztak. Felperesi ügyvéd ezen eljárás ellen előterjesztést adott be, amelyben hangsúlyozta, hogy a végrehajtó nem volt jogosítva az árverést felhagyasztani. Ezen előterjesztésre azután a következő végzést kapta az ó-becsei járásbírószágtól: Az előterjesztésnek hely nem adatik és a bírói kiküldött eljárása jóváhagyatik. Egerszermind a végrehajtottaknak az árverési jegyzőkönyvben előadott kérelmekköz köpést a felek meghallgatása elrendeltek stb. stb. Mert: végrehajtást szenvedett E. József a jegyzőkönyv szerint beismerte, hogy a lefoglalt ingókat G. Nándor és G. Milának eladta. Ehhez sem kell kommentár.

— **Milyen a jó hírlapszerkesztő?** Mióta Európát az a kérdés tartja lázas izgatottságban, hogy melyik vidéki újság van a legjobban szerkesztve, azóta számos tudományos akadémiára tüzött ki pályadíjak a kérdés megoldása végett. Az egyik pályadíjnyertes munka így hangzik: Egy hírlapszerkesztőnek jó színdésnek kell lennie, mert nehéz szerepet kell játszania. Szemtelis legyen, mert egyszer ennek, máskor másnak kell odakölesőzni fület Nagy szebe legyen, hogy mindenféle gormbaságokat zsebe dughasson. Jó torkának és gyomrának kell lennie, hogy mindenféle keserű labdacot lenyelhessen és megemészthesen; uszni tudnia, hogy majd az árral, majd az ár ellen uszhassek; utmutatónak, hogy az idők és események tömkelegében irányt mutathasson; jó vasu asnak, mert a gőzzel rohanó korszellemmel egyenlőpést kell tartania; távirásznak, mert minden eseményt táviradi gyorsasággal kell jeleznie; jó vívómesternak, hogy minden támadást elháríthasson és visszaverhessen; ügyes vadásznak, hogy mindenféle friss újdonság után szerencsével vadászhasson; szegkövácának, mert a szegét fején kell találnia; szabónak, hogy a saját és másnak gondolatát csinos mezbe öltöztesse; festőnek, hogy a társadalom erkölcsét híven fesse; vendéglősnek, hogy izletes szellemi táplálékot nyújthasson; kertésznek, hogy költői zsempéket ápoljon; jó órnak, hogy hirdesse, hányat ütött az idő harangja. Szóval, egy szerkesztő mindenféle lehet és lehetetlen mesterséget tudjon és különösen oly türelmes legyen, mint a birka, mert mindenki egyenként kívánna, hogy minden ezük az ő izlése szerint legyen, pedig mit szólna például egy „lábművész“; ha valaki azzal gáncsolná, hogy minden pár eszima nem illik mindenkinék a lábára? S feltéve, hogy valaki nem volna oly esztelen és csupán azon esziz át mondaná: tökéletesen hasznavehetetlenek, mely az ő lábára nem illik, nem nevezli tő a eszmadia ezt tökéletes eszcsinak? Nos hát, a mint az a valaki tenné, ugyanazt eszelezkiz azok, kik minden hírlapközlőment a saját egyéni izléstük szerint mérik a azt képzelik, hogy az ő izléstük az egész vi ág izlése.

— **Csődűgy.** Nikolits Mihály elleni csődöt a zombori kir. törvényszék megszűntette.

— **Rablógyilkosság Jankovácson.** Jankovác bácskai községből írja levelezőnk, hogy Sürfőző Teréz 81 éves agg matróznát — ki csak rövid idő előtt jött oda a fővárosból lakni — ma délelőtt szobájában a pallón a terülvén, megfojtva találták. A gyilkos 180 forint készpénzt, az öreg asszony aranyóráját és számos értékpapírját vitte magával. Noé Mátyás esendőrörmester rögtön megindította a nyomozást és sikerült is a gyilkost Sürfőző Györgynek, az áldozat unokaöccsének a személyében letartóztatnia. A gyilkost, aki eleinte tagadott ugyan, de később mindent bevallott, ideglenesen az almási kir. járásbírószág bürtönébe kísérték.

— **A szeghegyi honvédsírok.** Ez év július havának 13-án lesz 45 éve annak, hogy honvédeink Guyon tábornok vezérlete alatt Jellasics seregei fölött Szeghegy határában hoves esata után fényes győzelmet arattak. A csatában elesett honvédeknek a szeghegyiek akarata ellenére a csatatéren mintegy 200 négyzet területen kilencz gödörbe temették. A vitékek ott nyugszanak jelölen sírokban, és a kis halmokat mármár eltünteteti az ekevas. Most a szeghegyi kaszinó pótolja és megveszi a sírok helyét a mostani tulajdonostól. A helyet vasrácsosattal akarja körülvétni s egy emlékkövet állítani. A költségek 23000 frtra rúgnak, s ez összeget a kaszinó gyűjtés útján óhajtja megszerelni. Miután semmitéle alap nem áll rendelkezésre. Ha az összeg rövid idő alatt egybegyűl, a munkálatokat az év fordulóra bevézik, a mikor is a sírhelyeket megkoszorúzzák.

— **Italmérsi engedély és országos vásárok.** A pénzügyminister elrendelte, hogy az országos vásárokat látogató siltőgetőknek, laicönyhásoknak, pogácsásoknak és babsütőknek, kiknek személye ellen az illetékes előfoku közigazgatási hatóság kifogást nem emel, a pénzügyigazgatóság italmérsi engedélyt adhat a következő feltételek alatt: Az engedély határozatlan időre adatik s rendbelenségé vagy a felszabó hatóság utasítása alapján bármikor visszavonható. Az engedélyes köteles italkészletét az országos vásár helyén, a községben italmérsi engedélyvel bíró főtől már megadózott állapotban szerzeni be. A hol a kizárólagos szeszitalméri jog van bérbe adva, az engedély alapján csak bor és sör mérhető ki, égetett szesz italok kímérésére a fél a szeszitalméri jog bérletjőtől tartozik engedélyt kérni. Az engedély alapján az italmérés csak a nappali órákban gyakorolható; a fél terhére italmérsi illeték fejében évi tíz frt rovandó ki.

— **Ki felel a könyvatos lap közleményétért.** A saját közelről érdeklő fontos sajtó-jogi elvett mondott ki a kuria a napokban. Az 1848: XVIII. t. c. 33. §-ának első pontja szerint az időszaki lap részéről bejelentett felelős személyek (a felelős szerkesztő) csak akkor tartoznak felelettel, ha a szerzőt felelősségre vonni nem lehet. S a bejelentett személyeknek erről a másodfoku felelősségről mondja azután az idézett §. 2.) pontja, hogy a kiterjedt ama cikkekre is, melyeket más lapból vagy könyvből kölcsönöznek, vagyis: az ily átvett cikkekre is csak akkor terjed ki a szerkesztő felelőssége, ha a szerző felelőssége nem vonható.

— **Lopás.** M. hó 9-10-ik között éjjelen Klucsik Sándor moholi hentes üzletének utcai ablakát ismeretlen tettesek kifésztették s onnan 7 oldal szalonát 54 frt és egy disznó húsát 20 frt értékben szerencsén elemeltek. A tettesek nyomozása még eddig eredményre nem vezetett.

— **Meggyilkolt cselédleány.** Újvidéki levelezőnk írja: Ivanics Ivana cselédleányt, aki csak a napokban állott ki a szolgálatából, másnap meggyilkolva találták a pétervárdi sánczárókban. Rögtön kitűnt, hogy a leányt meggyilkolták, mert szája rongyokkal volt betömve. A gyilkos bedobta a sánczárókba, de a holttest az árok egyik fogában megakadt s így másnap rögtön rákalták. A nyomozás csakhamar rávezetett a gyilkosra is. Ez egy Grünberg nevű költöves, akinek szerelmi viszonya volt a leánnyal. Grünberg nős ember, s a leányt, a ki nagyon ragaszkodott hozzá, le akarta rázni a nyakáról s éppen kapóra jött neki a leánnyal az az ajánlata, hogy hagyja el a feleségét és szökjék meg vele. Grünberg látszólag beleegyezett a tervbe és el is indult a leánnyal, de csak azért, hogy utközben megölje. A pétervárdi sánczok alatt végre is hajtottá tettét. Hogy nem rablási szándékából ölte meg őt, hanem azért, hogy lerázza nyakáról, bizonyítja az is, hogy a leánnyal megtalálták azt a tizenöt forint bért, amelyet az utolsó gazdájától felszedett.

— **Rablóbanda Moholon.** Furfangos rablóbanda garázdálkodik Moholon. Nem támadják meg az embereket, hanem egyszerűen nyomtatványokkal különféle fenyegetések mellett felszólítják őket, hogy pénzt és gabonát adjanak nekik. Vannak aztán sokan, a kik lépve mennek. A rendőrségnek azonban tudomására

jutott már a dolog s most erélyesen nyomoz. Különbösen Moholou annyira rosszak a közbiztonsági állapotok, hogy — mint értesülünk — a község csendőrségért folyamodik.

— **Körözések.** A zombori kir. törvény-szék egyszerre két megugrott bűntört is körözött. Az egyik valami Bogisics Lajos, a ki hatóság elleni erőszak miatt van vád alá helyezve. Személyleírása a következő: zombori születésű, 29 éves, róm. kath., anyanyelve dalmát, beszél magyarul s németül, nőtlen, péksegéd, 167. cm. magas, testalkata gyenge, arca hosszú, arczszíne barna, haja fekete, homloka alacsony, szemöldöke fekete, szeme sárga, orra hegyes, bajusza vékony, fekete, álla hegyes, bal kezén sebforradás.

— A másik körözött már jogerősen el van ítélve, és pedig csalás, magánokirat hamisítás és hamis tanúzásra bírás bűntette miatt 2 évi börtönrre és 50 frt pénzbírságra, ezen felül hamis vád miatt 2 évi börtönrre és 50 frt pénzbírságra, ezen felül hamis vád miatt meg a tetejébe 9 havi börtönrre. Ennek a jeles urnak Schmidt Mór a neve a személyleírása a következő: nagy-kanisai születésű, utolsó lakhelye Ujvidék, 60 éves, anyanyelve magyar, beszél szerbül s németül, izr. ír, olvas, 170 cm. magas, testalkata erős, arca hosszal, arczszíne barna piros, haja gesztenyeszín, homloka magas, szemöldöke szőke, szeme kék, orra nagy, fogai hiányosak, bajusza sárga öszvegyült, gépügynök. — Az ó-becsei kir. járásbíróság pedig egy nőt körözött. Gombos Erzsébetnek hívják, lopás bűntettével van vádolva, a személyleírása a következő: született Zentán, 33 éves, közép magas, telt testalkatú, haja, arca a szemöldöke barna, arca telt.

— E lap nyomdájában egy jó házból való fiu tanonczul felvétetik.

S z i n h á z.

Vasárnap február hó 25-én Lukácsy S. „Rebeka“ című szép színműve került színre. A darab gyarlóságban ritkítja párját. Színrehozatala valóságos merénylet volt a közönség ellen. Csak nem tekinti tán feladatának a társulat t. igazgatója, hogy a mi rossz darabot Magyarországon írnak, azt mind végig nézesse a zombori közönséggel? Az ily kísérletek nyilván oda fognak vezetni, hogy a színházlátogatók érdeklődése, — mely pedig nem valami nagy, s száma, mely épen nagyon csekély, — még jobban csökken és apad. A szereplők közül egyesek jobb ügyre méltó buzgalommal játszottak; így: K. Iványi Mariska a „Rebeka“ szerepében, Hegedűs mint Tarcsay és Benkő J. mint özv. Doroghy Menyhért. Nem rajtuk mult, hogy igyekeztek hatástalan maradt, Havasi Szidinek (Csendes Eva) elváltoztatott éles hangja s nyújtott beszédje épen nem vált előnyére; a jellemzőségeket kár az ilyen külsőségekben keresni. Egyenként az előadás jóval alatta állt a közönség mértékének.

Hétfőn február 26-án a „Próbaházasság“-ot adták béreltszűnetben, harmadszor. Nyitrait szerepében ezúttal Hegedűs váltotta fel, alakítása azonban kevésbé szerencsés volt. Az előadást nagyon csekély számú közönség nézte végig.

Kedd február 27-én „A lengyel zsidó“-Eckmann és Chatrián nagyhatalú drámája került színre. A meseje egy gyilkosság körül forog. Mathis koresmáros megöl egy gazdag lengyel zsidót, a ki utazás közben koresmárjában megfordul. Midőn aztán 15 év múlva meggazdagodva, leányát Annettét Chatrián csendőrmesterhez adja nőül, a gyilkosának egy véletlen által megújított életnek emléke annyira erőt vesz lelkén, hogy beteg lesz. Főlépülve folytonos hallucinációknak lesz rabja,

míg végre egy rémos álomkép hatása alatt, mely a 3-ik felvonásnak képezi tárgyát, örülési roham lepi meg s vet hirtelen véget életének. — Az előadás sikere csaknem kizárólag Hegedűs érdeme. Szerepét igazi bravúrral játszotta. Alakító tehetségét, erejét és beszédő organumát kitűnően érvényesítette. A mellékalakok közül elég jó volt Morvay Christian szerepében s Vöber Ferike mint Annette. Timár Nygetlenkedése a beszédjére is kiterjedt; botlott és akadozott.

A közönség köréből.†)

Zeneestély.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására adni, hogy jól szervezett zenekarommal, Kolompár Sándor vezetése alatt, minden esütőnkön Stebler János ur vendégüljében (vált Szaboda-féle ház-

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

A karlsbadi vízzel végzett kurát alatt, valamint utókura gyanánt, ugy ezen víz, valamint egyéb aszany vizek használatá után : a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legfrissebb gyógyeszk
SÁVANYÚ-KUR

Kezleneg már általánosan van alkalmazásban. Reudenu (de thermis, Carlsbadensis tractatus) ugy nyilatkozik, hogy a Giesshübler savanyúkur Karlsbad dicsőségére szolgál, s hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza Loeschner úrvári tanácsos monografiája Giesshübler (besztefnél).

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Megjelent:

Frommer A. Herrman UTÓDA

mag- és növénykereskedése

Fióküzlet:
VI., Andrassy-út 1. sz.

BUDAPEST,

Főüzlet:
V. Takór-utca 5. sz.

diszes tavaszi főárjegyzéke.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

MAGASAN CONCENTRÁLT

2—6

M ű t r á g y a

egyedüli főraktám.

Ingyen melléklet minden rendelmenyhez.

Egy képzett földműves

aki a földművelés minden ágában jártas, és egy 200 katasteri hold föld és 40 katasteri hold mezőséget magában foglalt majorságot, kitűnő talaj, szép lakház és gazdasági pületekkel, számos élő és holt fundus instructussal vezetni képes — kerestetik. A major a megye székvárosától 3 kilométernyi távolságban fekszik.

Feltételek a jövedelem felének átadása (feles.)

Kérdések intezendők az urdalom igazgatóságához Bresszlovácson, posta Požga, Slavónia,

Ezen lábdacsok minden tekintetben hasonló praeparátumok elé helyezendők, mert mindennemű káros alkatrészekről mentek, a legnagyobb eredménytel használják hasbetegségeknél, mert vértisztító hatású és nincs egyórszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlan!

hasrekedést

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrását eltávolítja Csukorzsottségünk miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E lábdacsoknak **Pitha** tanár, udvari tanácsos igen híres és jó bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 lábdacsosul, 15 kr. egy tekercs ára 8 doboznak, 120 lábdacsosul, 1 ft.

Figyelmeztetés

Utánzatoktól óvakodniak kéjjenek kizárólag Neusten-féle Erzsébet lábdacsot, csak akkor valódi ha minden dobozon törvényesen bejegyzett védjegyük piros nyomással „SZENT LEOPOLD” Bees a Planka és Spieglgasse sarkán van elhálva.

Főraktár: **Bécs NEUSTEIN FR.** gyógyszerháza „a szt. Iphóthoz” a Planken és Spieglgasse sarkán.

Birtokvétel.

Készpénzfizetés mellett kerestetik azonnali megvételre.

Egy nemesi birtok

az ár mehet 150.000 frtig

és egy uradalom

500.000 frtos árban

csinos kastély

jó gazdasági épületek, termékeny szántóföld, értékes erdő kivántatik.

Ajánlatok csakis birtokosoktól.

PATZ RICHARD,
Bécs, Margaretenstrasse 12.

2 - 4

„Idegesség.”

Ideg-Nőibetegség. Idegkór. Ifjankori tévelygések utóhatása. Ideg-alaposan régen elismert mód szerint a legkétségesebb esetekben anélkül hogy a foglalkozásban zavarna. Kezeléshez kitalálta a beteg, kimerítő leírását betegségének, és azon gyógymódotoknak melyeket már használt.

J. Eiger, specialista

BERLIN, Danzingenstrasse

